

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROPEISKA CENTRALBANKENS BESLUT

av den 20 mars 2003

om valörer, tekniska specifikationer, reproducering, inlösen och indragning avseende eurosedlar

(ECB/2003/4)

(2003/205/EG)

ECB-RÅDET HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 106.1 i detta, och av artikel 16 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken, och

av följande skäl:

(1) Enligt artikel 106.1 i fördraget och artikel 16 i stadgan har Europeiska centralbanken (ECB) ensamrätt att tillåta sedelutgivning inom gemenskapen. Där anges även att ECB och de nationella centralbankerna får ge ut sådana sedlar. Enligt artikel 10 i rådets förordning (EG) nr 974/98 av den 3 maj 1998 om införande av euron⁽¹⁾ skall ECB och centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna sätta eurosedlar i omlopp.

(2) Europeiska monetära institutet (EMI) förberedde framställningen och utgivningen av eurosedlar. Särskilt vad gäller utformningen av sedlarna underlättade EMI för användarna att känna igen och acceptera de nya sedlarnas valörer och tekniska specifikationer genom att beakta de olika visuella och tekniska krav som framfördes av europeiska sammanslutningar av professionella sedelanvändare.

(3) ECB har som EMI:s efterträdare övertagit upphovsrätten till mönstren för eurosedlarna från EMI. ECB och de nationella centralbankerna som företrädare för ECB får göra gällande denna upphovsrätt i fråga om reproduktioner som utgivits eller spritts och som innebär intrång i upphovsrätten, exempelvis reproduktioner som kan ha en negativ inverkan på förtroendet för eurosedlarna.

(4) Eftersom ECB och de nationella centralbankerna har rätt att ge ut eurosedlar inom gemenskapen har de även behörighet att vidta alla nödvändiga rättsliga åtgärder för att skydda eurosedlarnas ställning som betalningsmedel.

ECB bör vidta åtgärder för att upprätta en lägsta skyddsnivå i alla deltagande medlemsstater, så att allmänheten kan skilja äkta eurosedlar från reproduktioner. Det är därför nödvändigt att gemensamt reglera i vilka fall reproducering av eurosedlar skall tillåtas.

(5) Bestämmelserna i detta beslut skall inte påverka tillämpningen av straffrättsliga bestämmelser, särskilt när det gäller penningförfalskning.

(6) Reproduktioner av eurosedlar i elektronisk form bör endast anses lagenliga om framställaren använder tekniska medel som förhindrar utskriften i de fall allmänheten riskerar att förväxla reproduktionerna med äkta eurosedlar.

(7) Behörigheten att vidta åtgärder för att skydda eurosedlarnas ställning som betalningsmedel innefattar även behörighet att införa gemensamma regler, enligt vilka de nationella centralbankerna löser in skadade eurosedlar. I dessa regler anges vissa kategorier av eurosedlar som de nationella centralbankerna bör hålla kvar när de ges in för inlösen.

(8) För inlösen krävs att den del av en ursprunglig eurosedel som ges in skall ha en viss minsta storlek. För att undvika förvanskning av måtten, exempelvis om eurosedeln skadats genom krympning, skall storleken anges i procent av ytan på den ursprungliga eurosedeln, innan den skadades.

(9) För att förmå alla som yrkesmässigt handhar sedlar att använda stölskyddsutrustningar på rätt sätt är det lämpligt att de får betala en avgift till de nationella centralbankerna, när de begär inlösen hos de nationella centralbankerna av eurosedlar som skadats av stölskyddsutrustning. Avgiften skall kompensera för analyskostnader i samband med inlösen av eurosedlarna.

⁽¹⁾ EGT L 139, 11.5.1998, s. 1.

- (10) Någon avgift skall inte tas ut om sedlarna skadats i samband med rån eller stöld eller försök till rån eller stöld. För att undvika obetydliga avgiftsbelopp skall avgift endast tas ut om ett visst, minsta antal skadade eurosedlar ges in för inlösen.
- (11) Stora partier av eurosedlar som skadats genom användning av stöldskyddsutrustning bör ges in för inlösen i satsen om ett visst, minsta antal eurosedlar.
- (12) ECB:s ensamrätt att tillåta utgivning av eurosedlar inom gemenskapen innefattar behörighet att dra in eurosedlar och att införa gemensamma regler för hur ECB och de nationella centralbankerna skall genomföra dessa indragningar.
- (13) Av tydlighets- och rättssäkerhetsskäl är det nödvändigt att kodifiera beslut ECB/2001/7 av den 30 augusti 2001 om valörer och tekniska specifikationer för, och reproducering, inlösen och indragning av, eurosedlar ⁽¹⁾, ändrat genom beslut ECB/2001/14 ⁽²⁾, och att förtydliga ECB:s och de nationella centralbankernas uppgifter med avseende på de regler som gäller för reproducering, inlösen och indragning av eurosedlar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Valörer och tekniska specifikationer

1. De första serierna eurosedlar skall omfatta sju valörer mellan 5 euro och 500 euro på temat "epoker och stilar i Europa", med följande grundläggande tekniska specifikationer:

Valör (EUR)	Mått	Dominerande färg	Motiv
5	120 × 62 mm	Grå	Klassisk arkitektur
10	127 × 67 mm	Röd	Romansk arkitektur
20	133 × 72 mm	Blå	Gotisk arkitektur
50	140 × 77 mm	Orange	Renässansarkitektur
100	147 × 82 mm	Grön	Barock och rokoko
200	153 × 82 mm	Gulbrun	Järn- och glasarkitektur
500	160 × 82 mm	Purpurrod	Modern 1900-talsarkitektur

⁽¹⁾ EGT L 233, 31.8.2001, s. 55.

⁽²⁾ EGT L 5, 9.1.2002, s. 26.

2. De sju olika valörerna av eurosedlarna skall ha avbildningar av portar och fönster på framsidan (*recto*) och broar på baksidan (*verso*). De sju valörerna skall vara typiska för de olika perioder i den europeiska konsthistorien som nämns ovan. På sedlarna skall dessutom finnas symbolen för Europeiska unionen, valutans namn skrivet med romerska och grekiska bokstäver, ECB:s initialer i de olika officiella språkversionerna, symbolen ©, som anger att ECB innehar upphovsrätten, samt ECB-ordförandens underskrift.

Artikel 2

Regler för reproducering av eurosedlar

1. Med *reproduktioner* avses alla fysiska och icke fysiska bilder som hämtar material från hela eurosedlar eller delar därav, enligt specifikationerna i artikel 1, eller från delar av sedlarnas enskilda mönsterelement, såsom färger, mått, bokstäver eller symboler, och som kan likna eller erinra om en eurosedel, oberoende av

- bildens storlek,
- de material eller tekniker som använts för att framställa den,
- om beståndsdelar eller bilder tillagts som inte kommer från sedlar, eller
- om mönstret på eurosedlarna, exempelvis bokstäver eller symboler, har ändrats.

2. Reproduktioner som allmänheten kan förväxla med äkta eurosedlar skall anses vara icke lagenliga.

3. Reproduktioner som uppfyller följande krav skall anses lagenliga, eftersom det inte föreligger någon risk för att allmänheten kan förväxla dem med eurosedlar:

- Reproduktioner som återger endast ena sidan av en eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, under förutsättning att reproduktionens mått uppgår till minst 125 % av såväl längden som bredden eller högst 75 % av såväl längden som bredden på respektive eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1.
- Reproduktioner som återger båda sidorna av en eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, under förutsättning att reproduktionens mått uppgår till minst 200 % av såväl längden som bredden eller högst 50 % av såväl längden som bredden på respektive eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1.
- Reproduktioner som återger enskilda mönsterelement på en eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, under förutsättning att dessa mönsterelement inte avbildas mot en sedelliknande bakgrund.
- Reproduktioner som återger endast en del av antingen framsidan eller baksidan av en eurosedel, under förutsättning att denna del är mindre än en tredjedel av eurosedelns ursprungliga framsida eller baksida, enligt specifikationerna i artikel 1.

- e) Reproduktioner som görs av material som är helt olikt papper, och som ser påtagligt annorlunda ut än det material som används för sedlar.
- f) Icke fysiska reproduktioner som görs tillgängliga elektroniskt på webbplatser, på trådbunden eller trådlös väg eller på annat sätt, och till vilka allmänheten har tillgång från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, under förutsättning
- att ordet SPECIMEN är skrivet diagonalt över reproduktionen i Arial eller ett typsnitt jämförbart med Arial, att längden på ordet SPECIMEN är minst 75 % av längden på reproduktionen och höjden på ordet SPECIMEN minst 15 % av bredden på reproduktionen samt att det är utfört i ogenomskinlig färg som kontrasterar med den dominerande färgen på respektive eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, och
  - att upplösningen på den elektroniska reproduktionen i dess originalstorlek inte överstiger 72 dpi.

4. Efter skriftlig ansökan skall ECB och de nationella centralbankerna intyga att även reproduktioner som inte uppfyller kraven i punkt 3 är lagenliga, för såvitt allmänheten inte kan förväxla dem med äkta eurosedlar enligt specifikationerna i artikel 1. Om en reproduktion framställs på endast en deltagande medlemsstats territorium skall ansökan enligt ovan göras hos den nationella centralbanken i den medlemsstaten. I övriga fall skall ansökan göras hos ECB.

5. Reglerna för reproducering av eurosedlar gäller även i förhållande till eurosedlar som i enlighet med det här beslutet dragits in eller upphört att vara lagliga betalningsmedel.

Artikel 3

Inlösen av skadade eurosedlar

1. De nationella centralbankerna skall på begäran, och i enlighet med villkoren i punkt 2, lösa in skadade, äkta, giltiga eurosedlar i följande fall:

- a) om mer än 50 % av eurosedeln ges in, eller
- b) om 50 % eller mindre av eurosedeln ges in och inlämnaren kan visa att återstoden av sedeln har förstörts.

2. Utöver vad som anges i punkt 1 gäller följande för inlösen av skadade, giltiga eurosedlar:

- a) Om det finns tvivel avseende inlämnarens rätt till eurosedlarna eller om deras äkthet skall inlämnaren identifiera sig.
- b) När färgfläckade, förorenade eller infärgade sedlar ges in, skall inlämnaren ge en skriftlig förklaring avseende typen av färg, förorening eller infärgning.

c) När eurosedlar missfärgats på grund av att stöldskyddsutrustning har utlösts, skall en skriftlig förklaring lämnas om varför, och på vilket sätt, sedlarna blivit obrukbara i de fall eurosedlarna ges in av yrkesmässigt verksamma inrättningar enligt artikel 6.1 i rådets förordning (EG) nr 1338/2001 av den 28 juni 2001 om fastställande av nödvändiga åtgärder för skydd av euron mot förfalskning⁽¹⁾.

d) Om stora mängder av eurosedlar skadats genom användning av stöldskyddsutrustning skall de ges in i satser om 100 eurosedlar, när det antal eurosedlar som ges in är tillräckligt för att bilda sådana satser.

3. Trots vad som sägs ovan skall

a) de nationella centralbankerna vägra att lösa in eurosedlar som de vet eller har tillräckliga skäl att anta har skadats avsiktligt, samt hålla kvar eurosedlarna så att dessa inte åter sätts i omlopp eller ges in för inlösen i en annan nationell centralbank. De nationella centralbankerna skall emellertid lösa in de skadade eurosedlarna om de vet eller har tillräckliga skäl att anta att inlämnarna är i god tro, eller om inlämnarna kan visa att de är i god tro. Eurosedlar som endast skadats i mindre utsträckning, exempelvis genom att anteckningar, siffror eller korta fraser anbringats på dem, skall i princip inte anses utgöra avsiktligt skadade eurosedlar,

b) de nationella centralbankerna vägra att lösa in, och mot kvitto hålla kvar, skadade eurosedlar som bevis, om de vet, eller har tillräckliga skäl att anta, att ett brott har begåtts, samt ge in dem till de behöriga myndigheterna så att utredning kan inledas eller sedlarna kan användas som underlag i en pågående utredning. Såvida inte de behöriga myndigheterna beslutar annat, skall sedlarna vid utredningens slut återlämnas till inlämnaren och därefter kunna lösas in.

Artikel 4

Avgift för inlösen av skadade eurosedlar

1. De nationella centralbankerna skall ta ut en avgift av dem som yrkesmässigt handhar sedlar när dessa, i enlighet med artikel 3, begär att de nationella centralbankerna skall lösa in giltiga eurosedlar som skadats genom stöldskyddsutrustning.

2. Avgiften skall vara 10 cent för varje skadad eurosedel.

3. Avgift skall endast tas ut om 100 eller fler skadade eurosedlar lösas in. Avgift skall tas ut för samtliga inlösta eurosedlar.

⁽¹⁾ EGT L 181, 4.7.2001, s. 6.

4. Någon avgift skall inte tas ut om eurosedlar skadats i samband med rån eller stöld eller försök till rån eller stöld.

Artikel 5

Indragning av eurosedlar

Indragning av en typ eller serie av eurosedlar skall regleras genom beslut av ECB-rådet, som offentliggörs för allmän kännedom i *Europeiska unionens officiella tidning* och i andra medier. Ett sådant beslut skall minst omfatta följande uppgifter:

- Den typ eller serie av eurosedlar som skall tas ur omlopp.
- Inlösenperiodens längd.
- Det datum då typen eller serien av eurosedlar upphör att vara lagliga betalningsmedel.

— Behandlingen av eurosedlar som lämnas in efter det att indragningsperioden upphört eller de förlorat sin ställning som lagliga betalningsmedel.

Artikel 6

Slutbestämmelser

1. Beslut ECB/2001/7 och ECB/2001/14 skall upphöra att gälla.
2. Hänvisningar till beslut ECB/1998/6 ⁽¹⁾, ECB/1999/2 ⁽²⁾, ECB/2001/7 och ECB/2001/14 skall gälla som hänvisningar till det här beslutet.
3. Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 20 mars 2003.

På ECB-rådets vägnar
Willem F. DUISENBERG

⁽¹⁾ Beslut ECB/1998/6 av den 7 juli 1998 avseende valörer och tekniska specifikationer för, och reproducering, inlösen och indragning av, eurosedlar, EGT L 8, 14.1.1999, s. 36.

⁽²⁾ Beslut ECB/1999/2 av den 26 augusti 1999 om ändring av beslut ECB/1998/6 av den 7 juli 1998 avseende valörer och tekniska specifikationer för, och reproducering, inlösen och indragning av, eurosedlar, (EGT L 258, 5.10.1999, s. 29).